

Kansliapäällikkö Hannele Pokka

Metsäneuvoston kokous 29.4.2020

Ympäristö- ja ilmastoministeri Krista Mikkonen asetti kaksi viikkoa sitten ryhmän laatimaan ehdotuksia koronakriisin jälkeisistä elvytystoimista, jotka vastaavat samalla ilmastokriisiin ja luonnon köyhtymiseen. Toimimme Sitran johtaja Mari Pantsarin kanssa ryhmän puheenjohtajina.

Ryhmän toimikausi on 15.4.–30.9.2020. Ehdotukset kiireisistä toimenpiteistä laaditaan valtioneuvoston asettaman Martti Hetemäen Exit-ryhmän käyttöön 1.5.2020 mennessä. Muut ehdotukset laaditaan 30.9.2020 mennessä. Hallituksen 7.4.2020 linjausten mukaisesti eri elvytystoimenpiteiden suunnittelussa tulee huomioida hallitusohjelman tavoitteet sosiaalisesti, taloudellisesti ja ekologisesti kestävän yhteiskunnan rakentamisesta pitkällä aikavälillä.

Valmisteluryhmä kuulee työtään varten alan tutkijoita, järjestöjä ja muita keskeisiä toimijoita ja tekee yhteistyötä ympäristöministeriön 25. maaliskuuta asettaman rakennusalan seuranta- ja toimenpideryhmän kanssa. Rakennusalan ryhmässä ovat mukana ympäristöministeriö, TEM ja VM sekä rakennusalan järjestöt.

Elvytysryhmämme tehtävänä on valmistella siten ehdotuksia lisätalousarvioon sisällytettäviksi toimenpiteiksi. Ne olisivat nopeita, määräaikaaisia ja kohdennettuja elvytystoimia. Tämän lisäksi ryhmämme tehtävänä kartoittaa pitemmän aikavälin toimia hiilineutraaliin kiertotalouteen siirtymisen vauhdittamiseksi ja samalla hahmottaa EU-tason toimia, jotka ovat EU:n vihreän kehityksen ohjelman mukaisia.

Olisi siis katsottava yhtä aikaa lähelle ja kauas. Samalla kun laadimme selviytymissuunnitelmaa ulos kriisistä, voimme samalla luoda perustaa ylihuomisen fossiilivapaalle hyvinvointiyhteiskunnalle.

Hallitusohjelman pohjalta kaikki Suomen teolliset toimialat, metsäteollisuus siinä mukana, ovat laatineet hiilineutraalisuustiekarttoja. Tällä tiellä kaikki toimialat olivat hyvässä vauhdissa ennen koronaa, eikä hiilineutraalisuuden osalta tilanne ole muuttunut. Ilmastomuutosta ei ole peruutettu. Edelleen on voimassa teollisuuden toimialojen esille tuoma kanta, että hiilineutraaleilla ratkaisuisa Suomi parantaa vientikilpailukykyään.

Koronan aikana on puhuttu paljon kotimaan palveluyrityksistä, joilta asiakkaat ovat kaikonneet ja kassavirta on nolla. Vähemmän on keskusteltu teollisuuden kohtaamista ongelmista, mutta ne ovat osittain jo toteutuneet ja toteutumassa. Tämä koskee myös metsäteollisuutta.

Elvytysryhmämme on kuullut lukuisia tahoja mm. metsäteollisuuden että MTK:n edustajia.

Meillä ei ole vielä valmiita ehdotuksia. Työstämme niitä parhaillaan. Emme tule tekemään mitään "Top 10" -listaa, mitä investointeja tai muita ehdotuksia kannatamme. Useat ministeriöt ja lukuisat toimijat ovat valmistelleet omia toimialakohtaisia listoja. Listoja on vähintään riittävästi.

Tavoitteemme on linjata valtiovallan päätettävissä olevia keinoja, joilla voidaan edistää vähähiilisyyteen siirtymistä. Ensimmäisessä vaiheessa kartoitamme keinoja, joilla voidaan varmistaa muuten koronakriisin vuoksi lykkääntyvien tai toteuttamatta jäävien investointien tai projektien toteutumista. Pääpaino on luonnollisesti keinoilla, joilla voidaan luoda tai säilyttää työpaikkoja ja saada aikaan taloudellista toimeliaisuutta ja samalla edistää hallituksen hiilineutraalius ja kiertotaloustavoitteiden toteutumista. Haluamme keskustella ehdotuksistamme myös toisten ministeriöiden kanssa, koska koronasta selviytyminen samoin kuin hiilineutraalisuuskin ovat koko valtioneuvoston asioita.

Metsä ja metsäteollisuus on Suomessa vahva toimiala. Suomen kansantalouden kannalta on keskeistä, että vientiteollisuus ml. metsäteollisuus olisi koronakriisin aikana ja sen jälkeen kilpailukykyinen ja kykenee

toteuttamaan niitä vähähiilisyystavoitteita, joita ala on asettanut tavoitteikseen.

Myös metsäalalla koronan vaikutukset tuntuvat. Tällä hetkelle pelkästään puutuoteteollisuuden yrityksistä noin 60 % on aloittanut tai valmistautuu lomautuksiin. Sahateollisuuden kannalta rakentamisen kehitysnäkymät ovat keskeisiä.

Rakentamisen volyymi on pysynyt korkeana, mutta arviona on, että rakentaminen hidastuu, kun nykyiset kohteet valmistuvat. Uusia kovan rahan asuntorakentamishankkeita todennäköisesti joko lykätään tai perutaan. Myös monet kunnat ovat jo ilmoittaneet jäädyttävänsä koulu- ja päiväkotinvestointihankkeensa talousvaikeuksien vuoksi.

Puurakentamisen vauhdittaminen tulee varmasti ryhmässämme keskusteltavaksi. Koulut, päiväkodit, suurten kaupunkien MAL (maankäytön- ja asumisen) sopimukset, puunkäyttö infrarakentamisessa, metsähallituksen luontokohteiden varustamisessa ja valtion rahoittamassa asuntotuotannossa, tässä listaa, mitä toimialalta on ehdotettu.

Avainasioita ryhmämme työn kannalta on myös, millä keinoin teollisuuden resurssitehokkuutta ja vähähiilisyiden saavuttamista voidaan kannustaa. Valtion keinoja ovat verot ja maksut, tuet ja kannustimet.

On myös otettava huomioon, että Euroopan unioni on Green Deal -ohjelmansa kautta panostamassa vähähiilisiin ratkaisuihin toteuttamiseen jäsenmaissa. Kaikkea ei siten tarvitse rahoittaa valtion uudella velanotolla.

Luonnon monimuotoisuuden turvaaminen tai oikeammin biodiversiteettikadon pysäyttäminen ei ole ollut niin kiinnostava aihe kansainvälisessä keskustelussa kuin ilmastomuutos. Koronan jälkeisessä maailmassa joudumme vakavasti miettimään, mitä luonnon eliölajien häviäminen on merkinnyt ja merkitsee ruuan tuotannolle ja ihmisten terveydelle. Ne yritykset, jotka ensimmäisenä osaavat tehdä matojen ja mehiläisten pelastamisesta kustannustehokasta liiketoimintaa, ovat voittajia.